

Ernest Mandel:

Lärdomarna av Grekland

(1967)

[Ur den belgiska socialistiska veckotidningen *La Gauche*, 13 maj 1967. Här översatt från engelska, *World Outlook*, 16 oktober 1967. Översättning Göran Källqvist.]

Det är alltför tidigt att göra ett definitivt bokslut över militärens maktövertagande i Grekland. Vi saknar fortfarande nödvändig information, speciellt om hur omfattande det folkliga motståndet varit efter kuppen.

Men vissa lärdomar är redan oavvisligt uppenbara, och det är på tiden att alla arbetare och kämpar i förtruppen tillgodgör sig dem.

(1) Alla antaganden om att en fredlig parlamentarisk väg kan leda till en uppmjukning av de hårda sociala motsättningarna – internationellt eller nationellt – och garantera stabila demokratiska friheter och att socialismen gradvis kan segra längs denna väg, har återigen blivit motbevisade. Dessa friheter upprätthålls bara som ett resultat av bestämda styrkeförhållanden mellan de stridande klasserna.

När den parlamentariska demokratin hotar att inte längre tjäna storkapitalets intressen, och den sistnämnda inte är lamslagen av massornas handlingar, så kan denna regim göras harmlös eller kasseras på några timmar.

(2) Illusionen att vi lever under en regim där den *verkliga makten* ligger i händerna på parlamentet eller väljarna har också vederlagts. Parlamentet och väljarkåren har bara en ytlig och begränsad makt. Den avgörande makten ligger i kapitalets händer och hos de ”väpnade män” som står i dess sold. Staten är inte parlamentet utan en apparat som grundar sig på dessa ”väpnade män”.

De som vägrar se detta uppenbara faktum och helt enkelt hävdar att vi lever ”under en demokrati” samtidigt som de glömmer eller döljer statens borgerliga karaktär, lurar sig själva eller andra.

(3) Arresteringen av alla medlemmar i vänstern – enligt general Patakos inklusive flera personer som diktaturen själv anser vara ”oskyldiga” (*Le Monde*, 11 maj 1967) – förbereddes noga med hjälp av ett system av svarta listor, tjallare och avlyssning som har varit igång under flera år. Detta system fungerar i NATO-länderna inklusive Belgien (som nu är högkvarter för NATO), och under NATO:s beskydd, inom ramen för kampen mot ”inhemsk omstörtning”.

Det har förstärkts i vårt land inom ramen för de åtgärder som vidtagits ”för att upprätthålla ordningen”, och som det belgiska Socialistpartiet röstade för. De som har stött NATO som ett verktyg för att försvara ”demokratin mot kommunismen” borde rodna.

(4) De som förnekar att det finns några skillnader mellan en diktatorisk och fascistisk regim och en borgerligt demokratisk regim där arbetarna har ett minimum av friheter att organisera fackföreningar, förbereda strejker, iscensätta demonstrationer och ge ut tidningar, och som på ett felaktigt sätt använder beteckningen ”fascistisk” på regimer som inte är det, har ännu en gång uppvisat sin politiska enfald, en enfald som är värre än enbart idioti.

En sådan inställning avvärjar arbetarna inför hotet om en ”stark” eller fascistisk stat som fortfarande går att krossa om arbetarna kämpar i tid och med tillräcklig kraft och energi.

Förklara nu för de 8.000 politiska fångarna i Grekland, för arbetarna som berövats sina fackföreningar, att militärens maktövertagande inte har förändrat någonting, eftersom det redan rådde fascism i Grekland innan överstarna grep makten!

(5) Militärkuppen följde på de grekiska arbetarmassornas väldiga demonstrationer på sommaren

1965. Vid den tidpunkten var massorna positiva till att störta monarkin och avrusta armén, om inte rentav ta makten och genomföra ett störtande av kapitalismen. Deras ledare satte stopp för deras kamp och spärrade in dem i ett rent parlamentariskt perspektiv. Denna avmobilisering har nu burit en bitter frukt.

Varje omfattande mobilisering av massorna som bromsas halvvägs utan att på något grundläggande sätt förändra styrkeförhållandena skapar demoralisering bland arbetarna och törst efter hämnd i reaktionens läger. 1900-talets hela historia bekräftar denna lag. Vi upplevde en tillämpning av den i Belgien efter generalstrejken 1960-1961.

Det är en varning till de sluga taktiker som vill börja om detta spel igen, och också förbereder en seger för den ”starka staten” i detta land – under förutsättning att massorna låter dem klara av det!